

Asia: VN/8915/2024

Lausuntopyyntö arviomuistiosta: Työvoimapalveluiden palveluprosessin uudistustarpeet ja yksityisen työnvälityksen mahdollisuus saada tietoja työnhakijasta

Lausunnonantajan lausunto

Työtarjousten velvoittavuuden lisääminen

Velvoitteiden lisääminen ei ole kestävää. Olennaisinta on työnhakijan motivoituneisuus ja suuntaaminen kohti työmarkkinoita, mitä velvoitteiden lisääminen ei tue.

Työvoimaviranomaisen kirjallisesta muistutuksesta luopuminen

Olemme käytännössä havainneet automaattisesti järjestelmästä lähtevien muistutuksien ongelmat ja sen, miten paljon ne kuormittavat etenkin erityistä tukea tarvitsevia, jo työllistämistä edistävissä palveluissa olevia asiakkaita. Sen lisäksi, että tästä aiheutuu suuria kustannuksia, olemme havainneet muistutusten olevan hyödyttömiä ja kirjallinen muotoilu antaa täysin vääränlaisen vaikutelman siitä, mistä todella on kyse. Kokemuksemme mukaan muistutusten lähteminen ei ole johtunut asiakkaiden omasta toiminnasta vaan työvoimavirkailijoiden työkuormasta ja siitä johtuvasta huolimattomuudesta. Kirjalliset muistutukset ovat aiheuttaneet asiakkaille voimakasta ahdistusta ja unettomuutta, koska muistutuksessa uhataan toimeentulon menetyksellä.

Nuoret ja velvollisuus hakea opiskelupaikkoja työttömyysetuuden edellytyksenä

Velvoitteiden lisääminen ei ole kestävää. Olennaisinta on ihmisen oma, aito motivaatio suunnata jatkopoluille ja suorittaa opinnot määräaikojen puitteissa loppuun, minkä jälkeen työelämään siirtyminen olisi mahdollista ja työssäjaksaminen ja motivaatio tehdä työtä kestävää. Lisäksi oppilaitoksia kuormittaa valtavasti turhien hakemusten runsas määrä.

Palveluprosessin uudistaminen (ml. työnhakuvelvollisuus)

Työvoimavirkailijoilla tulisi olla käytössä nykyistä yhdenmukaisempia ja asiakkaiden monisyyksiä tilanteita laaja-alaisemmin kartoittavia lähestymistapoja. Mikäli toiveena on aidosti kestävä työllistymistä edistävät vaikutukset, on kiinnitettävä huomiota asiakkaiden kohtaamiseen ja siihen, että moni jännittää ja pelkää näitä tapaamisia paljonkin. Työnhakuvelvollisuuden ilmassaolo ja sen aiheuttama ahdistus eivät edistä tasavertaisen ja kunnioittavan kohtaamisen ja työtöteen pyrkimyksiä vaan heikentävät asiakastyötä ja vesittävät luottamusta.

Yksityisen työnvälityksen mahdollisuus saada tietoja työnhakijoista

Henkilötietolain alaiset salassapidettävät tiedot on tarkoitettu vain viranomaisten haltuun eikä niitä pitäisi jakaa kenellekään. Yksityiset työnvälitysyrittäjät pyrkivät tekemään tuottoa toiminnallaan, ja on erittäin huolestuttavaa, jos näiden toimijoiden käsiin annetaan näitä salassapidettäviä tietoja.

Yleinen palaute / Muut muistion kohdat

Kuten ehdotuksessa olikin jo huomioitu, työhakuprofiilit tulisivat toteutuessaan aiheuttamaan monia ongelmia. Asiakkaasta olemassa olevista tiedoista laadittava automaattinen työhakuprofiili on ajatuksenakin epäeettinen ja toimimaton. Miten tiedossa oleva vanha työhistoria tai opinnot voisivat millään tavalla edistää tämän hetken tavoitetta tai kertoa ihmisen pyrkimyksistä?

Muistion kieliasu on paikoitellen huolimaton ja lähdeviittaukset puutteellisia. Emme myöskään pystyneet tutustumaan professori Tuorin selvitykseen, koska muistioon lisätty linkki ei toiminut.

Autio Henna
Huhtasuon ASA ry